

LITERATUR.

G. E. Stangeland: Om torvmyrer i Norge og deres nyttiggjørelse. Tredie del. 132 pagina med 14 plancher, indeholdende 67 myrkarter. Udgivet af *Norges geologiske undersøgelse*, Kristiania 1904. Pris kr. 1,00. I kommission hos H. Aschehoug & co.

Denne indeholder: Beskrivelse af nogle torvmyrer i Løiten og Elverum, langs dalføret Hamar—Elverumsbanen samt torvmyrer omkring Rokosjøen i Oset, Løiten med nogle bemærkninger om disse myrer og landskabet i deres omgivelser. Endvidere beskrivelse af myrer paa Jæderen, indbefattende det udtappede Skadsemvand og myrstrækninger omkring dette.

TIDLIGERE har gaardbruger G. E. Stangeland, Klep, Jæderen, som bekendt udgivet: *Beskrivelse af torvmyrer paa kartbladene Sarpsborgs og Nannestads omraader* samt 2 bind *Om torvmyrer i Norge*. Som en afslutning paa disse arbejder foreligger nu 3die bind af *Om torvmyrer i Norge*.

Som myrselskabets sekretær ved gjentagne leiligheder har paapegt (se bl. a.: St. prp. no. 1. Hovedpost VII (1903—04), Kap. 3, tit. 18. Bilag no. 4, pag. 47 og 48), *danner disse beskrivelser af vore torvmyrer et værdifuldt bidrag til kjendskabet til torvmyrernes beskaffenhed i enkelte dele af vort land*, men, som ogsaa forfatteren selv udtrykkelig fremhæver, indbefatter beskrivelserne kun en brøkdal af vort lands myrer. Flere af de største og ofte bedste myrer i de distrikter, hvor myrundersøgelserne er foretaget, er enten kun nævnt i forbigaaende eller slet ikke. Saaledes er i foreliggende bind Ulermyren i Løiten helt forbigaaet.

Beskrivelserne af de særskilte myrer er som oftest vel meget omstændelig og videnskabelig anlagt, især den botaniske side af sagen, saaat det i mange tilfælde er vanskelig for en praktisk mand at danne sig en mening om vedkommende myrs eventuelle udnyttelsesmulighed. Det vilde vistnok i saa henseende være en vinding, om samtlige de af Stangeland undersøgte mange myrer blev sammenstillet i en oversigtlig tabel i lighed med de af myrselskabet paabegyndte offentliggjørelser af praktiske myrundersøgelser.

Imidlertid mangler ved samtlige Stangelands undersøgelser opgaver over brændtorvens askegehalt, brændværdi, specifikke vegt og sammenholdningsgrad, hvilke i de fleste tilfælde er afgjørende for, hvorvidt en brændtorv er brugbar eller ei. For torvstrømyrernes vedkommende bør man kjende mosens vandopsugningsevne, der er meget variabel, og tillige kan det være af interesse at have opgaver over kvælstofgehalten.

Fem stipendieberetninger angaaende myr- og torvdrift i Sverige, Danmark og Tyskland, afgivet til landbrugsdepartementet.

101 pagina med 17 illustrationer.

Disse følger som bilag til og indheftet sammen med st. prp. no. 1 (1904—05). Hovedpost VII. Kap. 3, tit. 18. Pris kr. 3,08. I kommission hos Grøndahl & Søn, Kristiania.

INDHOLDET er væsentlig følgende:

- 1) *Indberetning fra amtsagrouom F. M. Holm om en i 1902 foretaget stipendiereise for at studere myr- og torvdrift i Sverige og Danmark.*

48 pag. omhandlende myr dyrkning i Sverige og Danmark.

- 2) *Indberetning fra amtsagronom N. Roald om en i 1902 foretaget stipendiereise for at studere myr- og torvdrift i Sverige og Danmark.*

9 pag., omhandlende brændtorv- og torvstrøfabrikation i det sydlige Norge, i Sverige og Danmark.

- 3) *Indberetning fra amtsskogmester Rich. Aaeng om en i 1903 foretaget stipendiereise for at studere myr- og torvdrift i Sverige og Danmark.*

8 pag., omhandlende brændtorvfabrikation i Sverige og Danmark.

- 4) *Indberetning fra landbrugsingeniør K. Wenger om en i 1903 foretaget stipendiereise for at studere myr- og torvdrift i Sverige, Danmark og Tyskland.*

16 pag., omhandlende brændtorv- og torvstrøfabrikation samt myr dyrkning i Sverige, Danmark og Tyskland.

- 5) *Indberetning fra landbrugsingeniør G. Arentz om en i 1903 foretaget stipendiereise for at studere myr- og torvdrift i Sverige, Danmark og Tyskland.*

19 pag. samt 17 større og mindre illustrationer, omhandlende brændtorvfabrikation i Sverige, Danmark og Tyskland.

Den sidstnævnte indberetning er i uddrag gengivet i dette nr. af »meddelelserne« pag. 137—167.

Redogörelse afgiven af den utaf kungl. landbruksstyrelsen tillsatta profningsnämnden: Profning af maskiner och redskap för brännorfberedning, på föranstaltande af kungl. landbruksstyrelsen utförd år 1903. »Meddelande från kungl. landbruksstyrelsen. No. 7 år 1904«. Stockholm 1904. Pris ikke opgivet.

91 pagina med 41 illustrationer.

DE KONKURRENCEPRØVER mellem maskiner, redskaber og anordninger for fremstilling af brændtorv, som ifjor sommer blev foranstaltet paa den svenske stats bekostning, vil utvivlsomt faa vidtrækkende betydning for torvindustriens fremtidige udvikling, og man vil i en nær

fremtid kunne imødesee adskillige nye forbedringer paa torvindustriens omraade.

I den foreliggende redegjørelse er de prøvede maskiner, redskaber osv. underkastede en grundig og sagkyndig kritik, hvorved uheldige anordninger og mangler ved maskinerierne er paapegede. Forsøgsresultaterne er tilslut sammensat i en let overskuelig tabel.

Redegjørelsen anbefales enhver, der interesserer sig for at studere torvindustriens detaljer.

Statens torfingeniör (Ernst Wallgren): Om möjligheterna för brännstorfs tillverkning i Norrbottens län och statens försökstullverkning år 1903 vid Koskivara. »Meddelande från kungl. landtbruksstyrelsen. No. 10 år 1904«. Stockholm 1904. Pris ikke opgivet.

67 pagina med flere karter og tabeller.

FOR EN MULIG UDNYTTELSE AF MYRERNE I NORDLAND er denne beretning om myrundersøgelser og forsøgsresultater fra det nordligste Sverige af særlig interesse ogsaa for os.

Beretning om den tekniske og hygieniske kongres i København den 24—27. juni 1903.

Udgivet af kongressens bestyrelse under redaktion af kongressens generalsekretær, ingeniörkaptein A. G. V. Petersen. København 1904.

DENNE indeholder blandt andet 3 foredrag vedrørende myrsagen, nemlig:

- 1) *Udnyttelse af de nordiske landes naturlige energikilder (torvmyrer, vandfald etc.) gennem udvikling af en elektrokemisk industri.*

Af professor *N. Steenberg*, København.

- 2) *Om torv.* Af adjunkt *Foh.s Hellsten*, Malmö.

- 3) *Torvbriketter.* Af ingeniör *J. G. Thaulow*, Kristiania.

Die Ausstellung für Moorkultur und Torfindustrie Berlin 1904. *Verlag der Deutschen Tageszeitung, Druckerei und Verlag A. G., Berlin S. W. 11.* Pris inklusive fragt og told kr. 30,00.

TIL MINDE om den vellykkede udstilling i Berlin februar maaned d. a. er der udkommet en smukt udstyret mappe, indeholdende 25 plancher af størrelse 40 × 53 cm. med tilhørende tekst. Disse indbefatter 40 kunstnerisk udførte illustrationer efter fotografier tagne i forskellige udstillingsafdelinger, hvorved man faar en smule begreb om, hvordan udstillingen saa ud.

For interesserede ligger mappen til eftersyn paa myrselskabets kontor.

Dr. Georg Thenius: Die technische Verwertung des Torfes und seiner Destillations-Produkte. 40 pagina med 78 illustrationer. Wien og Leipzig. A. Hartlebens forlag 1904. Pris hos norske boghandlere kr. 5,40.

DENNE bog er, uagtet ny, alt andet end tidsmæssig, og indeholder intet nyt af interesse. Den kan ikke paa langt nær sammenlignes med det i »Meddelelse no. 3« anmeldte verk af *Hausding*.

Tidsskrift for det norske Landbrug. 10de hefte oktober 1904, udgivet af det kgl. selskab for Norges vel. Pris 3 kr. pr. aargang.

Indhold: Landbrugets binæringer og deres betydning for de mange smaabrug i vort land. Foredrag i selskabets møde den 1ste juli 1904 af havebrugsskolebestyrer *S. I. Sandved*. — Om hønsehold og æg salg. Stipendieberetning fra lærer *T. Vølstad*, Stavanger. — Selskabet og dets underafdelinger. — Literatur. — Meddelelse til selskabets medlemmer. — Medlemsfortegnelse. Gjødsling af vandingsenge.

Svenska Mosskulturforeningens Tidsskrift. Nr. 6. November 1904. 18de aargang. Udgivet af »Svenska Mosskulturforeningen«, adresse: Jönköping. Kontingent 4 kr. aarlig.

Indhold: Om ugræssets udryddelse ved besprøjtning med jernvitriol, af *Emil Haglund* og *Hj. von Feilitzen*. — Nogle opgaver (statistik) over brændtorv- og torvstrøfabrikationen i Sverige aaret 1903. — Nyt fra torvindustriens omraade, af *A. Körner*. — »Kärpotatis« (*Solanum Commersonii* Dunal), af *H. v. F.* — De vigtigste torvkvaliteter i vore myrer og disses anvendbarhed til kulturjord, brændmateriale og strømiddel. Sammensat af *Hj. von Feilitzen*. — Medlemsfortegnelse. — Bekjendtgjørelse. — Annoncer.

Meddelelser fra Moseindustriforeningen. Nr. 5. September 1904. 4de aargang. Udgivet af »Moseindustriforeningen«, Danmark, adresse: Sparkjær. Kontingent 4 kr. aarlig.

Indhold: Torvfabrikernes ulykkesforsikring. — Prøvetagning til undersøgelse af torvjord, af ritmester *M. Rahbek*. — Forskjellige oplysninger om maskintorv og stiktorv. — Oversigt over maskintorvtilvirkningen 1904. — Oversigt over stiktorvtilvirkningen 1904. — Aarets torvtilvirkning. — Moseindustriforeningens tillidsmænd. — Mindre meddelelser: Den jydsk industri- og landbrugsudstilling i Horsens 1905. Den store mose- og hedebrand i Ejsing og Rønbjerg sogne. — Tilgang af medlemmer. — Aktieselskabet Aasmosen. — Annoncer.

Hedeselskabets Tidsskrift. Nr. 10. Oktober 1904. 24de aargang. Udgivet af »Hedeselskabet«, Danmark, adresse: Aarhus. Kontingent 4 kr. aarlig.

Indhold: Nye forretningsførere. — Bidrag til Hedeselskabets kontorbygning. — Forandring af navn. — Nye plantagearealer. — Statens tilskud til hedeplantager i 1903. — Hedeselskabet og plantingsagen. — Literatur. — Annoncer.

Finska Mosskulturföreningens Årsbok. 3die hefte, udkommet 1904. 6te aargang. Udgivet af »Finska Mosskulturföreningen«, adresse: Helsingfors. Kontingent 5 Fmk. aarlig.

Indhold: Myrudtæpningsarbejder i Finland i det 19de aarhundrede, af *L. Ilmari Palmén*. — Meddelelser om undersøgelse af Leteensuo torvmyr i Hattula og Kalvola sogne, Tavastehus len. Af *E. A. Malm*, *Harald Lindberg*, *Arthur Rindell* og *E. F. Simola*. — En mønsterværdig myr dyrkning i Satakunta, af *E. A. Malm*. — Literatur.

Mitteilungen des Vereins zur Förderung der Moorkultur im Deutschen Reiche. Nr. 21. 1ste november 1904. 22de aargang. Udgivet af »Verein zur Förderung der Moorkultur im Deutschen Reiche«. Adresse: Berlin—Friedenau, Lauterstr. 12—13. Kontingent 5 Mk. aarlig.

Indhold: Landhusholdningsselskabet for provindsen Westfalens kollektivudstilling. — Myr dyrkning ved Lobeofsund, høsten 1903. — Mindre meddelelser: Et eksempel paa heldig opdyrkning af hvidmose til eng. Torvmyr ved Schwarzbach i Böhmerwald. Beretning om en vellykket myr dyrkning i Kolmar, Pommern. »Svenska mosskulturforeningars« høstmøde. Generalforsamling i det østerrigske myrselskab. Anvendelse af torvaske. Prisnoteringer for torvstrø. — Annoncer.

Österreichische Moorzeitschrift. Nr. 10. Oktober 1904. 5te aargang. Udgivet af »Deutsch österreichischen Moorvereines«, adresse: Staab bei Pilsen. Abonnementspris 6 østerrigske kroner aarlig.

Indhold: Statistik over de for torv og myr brugelige tyske navne. — Literatur. — Beretning om myrskrifer. — Mindre meddelelser: Myrbrande. Fragt af myrjord til gjødsling af vinbjerg. Myr dyrknings velsignelse. Den første torvfabrik med Dolbergmaskine i Amerika. Offentlige foranstaltninger til fremme af torvstrøfabrikationen. Fragtnedsættelse af foder og strømaterialer. Nogle forsøgsresultater fra »Svenska mosskulturforeningens« forsøgsstation i aaret 1904, af dr. *Hj. von Feilitzen*. — Erfaringer om torvstrø og torvmuld. — Annoncer.

Zeitschrift für Moorkultur und Torfverwertung. 5te hefte 1904. 2den aargang. Udgivet af »K. K. Ackerbau-Ministerium«, adresse: Wien II/1 Am Tabor 13/II. Kontingent 2 østerrigske kroner aarlig.

Indhold: Frøblandinger for myrjord, af *Dr. Theodor Ritter von Weinzierl*. — Torvstrø, dets egenskaber og anvendelse, af *Dr. Wilhelm Bersch*. — Udtagning af brændtorvprøver, af ing. *L. Wilk*. — Præmier for udnyttelse af myrer. — Kurser om myrkultur og torvindstri i Wien 1904. — Nye patenter. — Ny torvstrøfabrik. — Literatur. — Annoncer.
